herpy

GEKKOER

Ailuronyx seychellensis

Ailuronyx seychellensis er en kraftig, overveiende nattaktiv gekko som bare lever på Seychellene. Den har kobberfargede øyne med loddrett pupill og lever i skog, plantasjer og hager. Arten er vanlig i naturen, men sjelden i terrarier, og den tynne, skjøre huden rives lett i stykker ved håndtering.

Familie: Gekkonidae Engelsk: Seychelles bronze gecko Tidligere navn: *Platydactylus seychellensis* Publisert 16. november 2026

FAKTABOKS

DYRET

Voksenstørrelse	**9-12 cm** snute-kloakk-lengde
Levealder	**8-12 år**
Aktiv	**Om natten**
Levevis	**Trelevende**
Biotop	**Tørrskog og regnskog**
Vanskelighetsgrad	**Erfaren**

STELL

Min. terrarium	**60 × 45 × 90 cm** L × B × H for 1 voksent dyr
Temperatur, dag	**25-29 °C**
Varmeplass	**29-31 °C**
Temperatur, natt	**22-25 °C**
Luftfuktighet	**60-85 %**
UVB	**Anbefalt** Ferguson-sone 1
Kosthold	**Insekter, nektar og ferdigfôr**
Holdes	**Alene eller parvis**

AVL

Formering	**Eggleggende**
Kullstørrelse	**1-2 egg**
Inkubasjon	**60-90 dager** ved 26-28 °C

VERN OG PAPIRER

CITES	**Liste III**
EU-vedlegg	**Vedlegg C**
IUCN	**Livskraftig (LC)**

Om arten

Ailuronyx seychellensis er typeart for slekten *Ailuronyx*, som bare finnes på Seychellene. Slekten er overveiende nattaktiv og har kornete ryggskjell, loddrett pupill, ofte små pigger over øynene og en stor klo på hver tå. Heftelamellene under tærne er udelte. Hannene har porer foran kloakkåpningen, og store dyr kan ha små kloakkpigger.

A. seychellensis blir opptil 116 mm fra snute til kloakkåpning, og hunnene er mindre, opptil omtrent 94 mm. Halens lengde og dermed totallengden er ikke dokumentert.

Slekten har rykte på seg for å være sart. Huden er så tynn at hele strimler kan bli hengende igjen på en hånd hvis dyret tas opp. Håndtering må derfor unngås helt.

Arten ble beskrevet i 1836 av André Duméril og Gabriel Bibron som *Platydactylus seychellensis*, og artsnavnet henviser til Seychellene. Slekten ble opprettet i 1843. To nærstående arter, *Ailuronyx tachyscopaeus* og *Ailuronyx trachygaster*, deler øygruppen med den. *A. trachygaster* er kritisk truet, mens *A. seychellensis* ikke er truet.

Utbredelse og leveområde

Ailuronyx seychellensis finnes bare på Seychellene i det vestlige Indiahavet. Den lever på de granittiske øyene Mahé, Praslin, Silhouette, Frégate, Aride og Cousine. *Ailuronyx trachygaster* er bare kjent fra Praslin, mens *Ailuronyx tachyscopaeus* finnes på Mahé, Praslin, La Digue og flere av de mindre øyene.

Arten er stedvis tallrik og lever også tett på mennesker.

> **Naturlig utbredelse:** Seychellene.

LEVEOMRÅDE

Ailuronyx seychellensis lever i fuktig lavlandsskog og i tørr skog, men også i plantasjer, hager og sterkt forringet skog. Den klatrer på stammer og palmer og beveger seg også i løvlaget på bakken. Arten er overveiende nattaktiv, men enkelte dyr sees også om dagen.

Seychellene ligger tett på ekvator, så klimaet er varmt og fuktig hele året med små forskjeller mellom årstidene.

Stell

TERRARIET

Det finnes bare lite kunnskap om stellet av *Ailuronyx seychellensis*. Anbefalingene bygger på klimaet og levestedet på Seychellene og på erfaringer med andre trelevende, fuktighetskrevende gekkoer.

Et voksent dyr trenger et høyt terrarium på minst 60 × 45 × 90 cm (lengde × bredde × høyde). Høyden teller mer enn gulvarealet, fordi arten klatrer på stammer og palmer. Innred terrariet med tykke, loddrette greiner og stykker av korkbark, slik at det er både åpne klatreflater og mørke sprekker der dyret kan sitte om dagen. Planter med store blader gir skygge og skjulesteder. Bunnen kan være fuktig kokosmuld blandet med jord uten gjødsel og et lag blader som holder på fuktigheten.

Flater og greiner skal være myke og uten skarpe kanter, fordi den tynne huden rives lett. Unngå ru stein og trådnett som dyret kan gni seg mot. Terrariet må ha god ventilasjon, slik at luften ikke blir stillestående.

TEMPERATUR

Temperaturene for *Ailuronyx seychellensis* bygger på det tropiske klimaet på Seychellene. Om dagen er 25-29 °C passende, og et lite område øverst kan nå 29-31 °C. Om natten faller temperaturen til 22-25 °C. Årstidsvariasjonen er liten på Seychellene, så det er ikke behov for en egentlig vinterpause.

Varmen skal komme ovenfra og fra siden, slik at dyret selv kan velge hvor varmt det vil ha det. Bruk en termostat og mål med et digitalt termometer både høyt og lavt i terrariet. Lengre tid over 32 °C stresser dyret, og bygger ikke varmen på en jevn gradient, kan den tørke ut huden. I de fleste norske hjem er ekstra varme nødvendig mesteparten av året.

Les mer: Varme og temperatur

LUFTFUKTIGHET OG VANN

Ailuronyx seychellensis kommer fra et fuktig, tropisk klima, og luftfuktigheten skal ligge på 60-85 %. Sprøyt terrariet grundig en til to ganger om dagen, slik at blader og greiner er våte, og la overflatene tørke opp mellom sprøytingene, slik at det ikke oppstår mugg.

Dyret drikker dråper fra blader og ruter, men en lav skål med ferskt vann kan stå fremme og skiftes daglig. Tilstrekkelig fuktighet hjelper også ved hudskifte, som er avgjørende for en art med så tynn hud. Et hygrometer viser om rytmen holder.

Les mer: Luftfuktighet, sprøyting og ventilasjon

LYS OG UVB

Ailuronyx seychellensis er overveiende nattaktiv, men enkelte dyr er også fremme om dagen. Det er ikke dokumentert hvor mye UVB den trenger. Et svakt UVB-lys for skyggedyr (Ferguson-sone 1) anbefales, for eksempel et T5-rør på 5-7 % på den ene siden av terrariet, slik at det alltid er skygge i resten. UV-indeksen ved de øverste greinene skal ikke være over 1-2.

Ha lyset på 12 timer om dagen, gjerne på en tidsbryter, slik at døgnrytmen ligner den ved ekvator, der dag og natt er omtrent like lange hele året. Om natten skal det være helt mørkt.

Les mer: Lys og UVB

FÔRING

Ailuronyx seychellensis er altetende og lever i naturen av leddyr og nektar og tar også fugleegg.

Gi levende insekter to-tre ganger i uken, for eksempel sirisser, kakerlakker og gresshopper som ikke er bredere enn avstanden mellom dyrets øyne. Pudre dem med kalk med D3. Som erstatning for nektar kan en ferdigblandet pulverkost til frukt- og nektarspisende gekkoer røres ut med vann til en tykk grøt. Server en liten skål et par ganger i uken til voksne og oftere til unger, sett den høyt oppe, og ta ut rester etter et døgn.

Mengdene er lånt fra andre gekkoer med samme kost. Hold øye med vekten, og juster mengden hvis dyret blir for tykt eller tynt.

Les mer: Fôrdyr: hold og avl Les mer: Kalk, vitaminer og tilskudd

ATFERD OG HÅNDTERING

Ailuronyx seychellensis er overveiende nattaktiv og lever ganske åpent på stammer og palmer. Arten er skjør: huden går lett i stykker, og hele strimler kan bli hengende igjen på en hånd. Ta derfor aldri dyret opp, og unngå å fange det med hendene. Skal det flyttes, la det klatre inn i en plastbeholder.

Det er sikrest å holde dyrene enkeltvis. Hanner er sannsynligvis territoriale og kan slåss, og det finnes ingen dokumenterte holdformer i grupper. Et par kan settes sammen hvis terrariet er stort, og hvis det er plass til å skille dem fra hverandre igjen. Tapte haler vokser bare delvis ut igjen.

Avl

KJØNNSMODNING OG KJØNNSBESTEMMELSE

Alder og vekt ved kjønnsmodenhet er ikke dokumentert for *Ailuronyx seychellensis*. Hannene kjennes på porer foran kloakkåpningen og på en bule ved halerota, og hunnene er slankere. Vent med avlen til hunnen er helt utvokst og i god hold, fordi eggleggingen koster mye kalk.

PARRING

Paringssesongen for *Ailuronyx seychellensis* er ikke dokumentert. Seychellene har små forskjeller mellom årstidene, så arten er sannsynligvis ikke bundet til en bestemt sesong. Sett hannen inn til hunnen i hennes terrarium, og hold øye med at han ikke blir voldsom. Skill dyrene hvis det kommer skrammer eller uro.

EGGLEGGING OG KULL

Ailuronyx seychellensis legger 1-2 egg om gangen. Antallet leggeperioder i året er ikke dokumentert. Sett en eggleggingsboks med fuktig kokosmuld eller sphagnum i terrariet, eller en lav plastboks med et hull i lokket. Ellers graver hunnen eggene ned i bunnen eller klistrer dem fast i en sprekk i barken.

Gi hunnen ekstra kalk og insekter i sesongen, og hold øye med at hun ikke går ned i vekt.

INKUBASJON

Varighet og temperatur for inkubasjonen er ikke dokumentert for *Ailuronyx seychellensis*. 60-90 dager ved 26-28 °C er lånt fra andre tropiske gekkoer. Flytt eggene forsiktig til en liten boks med fuktig substrat som vermikulitt eller perlitt uten å vende dem, og legg dem halvt ned med oversiden markert. Boksen skal ha et par små lufthull. En inkubator gir de mest stabile forholdene.

Hold substratet fuktig, men ikke vått, og la egg som ser tvilsomme ut, ligge til de tydelig er døde.

Les mer: Inkubasjon av egg

OPPDRETT AV UNGER

Oppdrett av unger er ikke beskrevet for *Ailuronyx seychellensis*. Ungene måler omtrent 30 mm fra snute til kloakkåpning ved klekkingen og er skjøre. De trenger en liten, ren faunaboks med tørkepapir eller fuktig sphagnum, en kvist og et skjul. Sprøyt daglig. De første dagene lever de av plommen. Deretter får de små insekter pudret med kalk med D3 og litt pulverkost. Hold ungene enkeltvis, og veie dem jevnlig. Fremgangsmåten er lånt fra andre gekkoer.

Helse og vanlige feil

Det er ikke beskrevet særlige sykdommer hos *Ailuronyx seychellensis*. De typiske problemene for arten og dens slektninger er:

- Hudskader. Huden er tynn og rives av ved håndtering, ru overflater og slåssing. Skader kan gi infeksjon; hold dyret rolig og rent, og søk veterinær hvis såret ikke gror.
- For lite kalk og D3-vitamin, som gir bløte bein, krumme lemmer og skjelvinger, særlig hos unge dyr og avlshunner. Bruk en god ferdigkost og pudre insektene.
- Varme over 32 °C, som stresser dyret og tørker ut huden.
- Konstant våt bunn og dårlig ventilasjon, som gir mugg, sopp og hudproblemer.
- Hudrester som blir sittende fast på tær og halespiss. Hold luftfuktigheten høy, og løsne restene forsiktig med lunkent vann.

Et sunt dyr har klare øyne, en fyldig halerot og et godt grep. Søk veterinær med erfaring med krypdyr hvis dyret går ned i vekt, ikke spiser på flere uker eller ser slapt ut.

Spør alltid dine kloke bekjente

Veiledningen er et godt sted å begynne, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskjellige, og mye av det viktigste lærer man av dem som har holdt arten i årevis. Snakk med en oppdretter, en erfaren holder eller en veterinær med kunnskap om krypdyr og amfibier før du skaffer deg dyret - og igjen hvis noe virker galt.

Hele veiledningen med kart og oppdateringer: herpy.org/no/gekkoer/ailuronyx-seychellensis